

สรุปผลการประชุม Eleventh Regional Workshop for the Review of Draft International Standards for
Phytosanitary Measures (ISPMs)

ระหว่างวันที่ 6 - 10 กันยายน 2553 ณ เมืองพยองชาง สาธารณรัฐเกาหลีใต้

การประชุมครั้งนี้มีผู้เข้าประชุม รวม 25 คน จากประเทศสมาชิกความตกลงอารักขาพืชระดับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 17 ประเทศ บังคลาเทศ กัมพูชา จีน อินเดีย นิวซีแลนด์ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ลาว มาเลเซีย พม่า เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ไทย และเวียดนาม

1. สรุปผลการประชุมพิจารณาร่างมาตรฐาน ISPMs รวม 5 เรื่อง ดังนี้

1.1 การจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชของแมลงวันผลไม้ (Systems approaches for pest risk management of fruit flies (Tephritidae)) ร่างมาตรฐานเรื่องนี้มีสาระเกี่ยวกับทางเลือกในการบริหารจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชของแมลงวันผลไม้ เพื่อลดความเสี่ยงศัตรูพืชให้เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า โดยรวมมาตรการสุขอนามัยพืชตั้งแต่ 2 มาตรการขึ้นไป ที่ประชุมพิจารณาเพิ่มเติมมาตรการลดความเสี่ยงศัตรูพืชต่างๆ ให้ครอบคลุมกับการปฏิบัติในปัจจุบันและเป็นมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้จริง และที่ประชุมส่วนใหญ่มีความเห็นว่าร่างมาตรฐานนี้ ควรเป็นเพียงเอกสารแนบของมาตรฐาน ISPM No.14 The use of integrated measures in a systems approach for pest risk management หรือ ISPM No.30 Establishment of areas of low pest prevalence for fruit flies (Tephritidae)

1.2 การยื่นเสนอวิธีการใหม่ในการกำจัดศัตรูพืชเพื่อรวมไว้ใน ISPM No.15 (Draft Appendix to ISPM 15 (2009) : Submission of new treatments for inclusion in ISPM No.15) เป็นแนวทางในการยื่นเสนอวิธีการใหม่สำหรับกำจัดศัตรูพืชในวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้เพื่อเป็นภาคผนวกของ ISPM No.15 ที่ประชุมพิจารณาแก้ไขการใช้ภาษาบางคำ เช่น คำว่า group of organisms แก้เป็น pest groups เพื่อให้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยไม่มีการแก้ไขสาระ

1.3 มาตรการแบบผสมผสานที่นำไปสู่การจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชที่ติดกับพืชที่ใช้ปลูกสำหรับการค้าระหว่างประเทศ (Integrated measures approach for managing pest risks associated with international trade of plants for planting) ร่างมาตรฐานเรื่องนี้เป็นแนวทางในการใช้การบูรณาการมาตรการด้านสุขอนามัยพืช เพื่อจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชของพืชที่ใช้ปลูก(ยกเว้นเมล็ดพันธุ์) ที่มีการเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ ที่ประชุมพิจารณาเพิ่มเติมชนิดศัตรูพืชไล่เดือนฝอย และส่วนของพืชที่ใช้ปลูกให้ครอบคลุมกับที่มีการค้าระหว่างประเทศ ประเด็นที่ประเทศไทยไม่เห็นด้วยต่อร่างมาตรฐานเรื่องนี้ ได้แก่ การจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านศัตรูพืชประจำสถานที่ผลิต ซึ่งเป็นไปได้ยากสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย

1.4 การกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีฉายรังสีสำหรับแมลงวันผลไม้เมดิเตอร์เรเนียน (*Ceratitis capitata*) (Draft Annex to ISPM 28 : Irradiation treatment for *Ceratitis capitata*) ซึ่งกำหนดปริมาณรังสีดูดกลืนต่ำสุดที่ 100 Gy ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีสาระสำคัญที่ต้องแก้ไข

1.5 ระเบียบวิธีวินิจฉัย Plum pox virus (Draft Annex to ISPM 27 : Diagnostic protocol for Plum pox virus) ร่างมาตรฐานเรื่องนี้วางกรอบของสาระที่ต้องมีสำหรับการวินิจฉัย Plum pox virus ที่ประชุมพิจารณาแก้ไขการกำหนดวิธีตรวจสอบและระบุชนิดจากข้อกำหนดขั้นต่ำเป็นวิธีการที่แนะนำเพื่อให้ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สามารถเลือกใช้ได้ตามความสามารถ

2. การทบทวนมาตรฐานระบบการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชเพื่อการส่งออก (Revision of ISPM 7 : 1997 Phytosanitary Certification system) และมาตรฐานการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Revision of ISPM 12 : 2001 Phytosanitary Certificates) ซึ่งร่างมาตรฐานทั้งสองเรื่องนี้ได้ผ่านการพิจารณาแก้ไขโดย คณะกรรมการชุดเล็ก (Standard Committee 7 - SC7) แล้วในปี 2553 และได้นำมาเสนอที่ประชุมในครั้งนี้นำมาพิจารณาให้ข้อคิดเห็น ซึ่งที่ประชุมมีการเสนอความเห็นให้รวมมาตรฐานทั้งสองเรื่องเข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศนิวซีแลนด์ซึ่งเป็นกรรมการใน SC7 ชี้แจงว่า ควรแยกเป็นมาตรฐานคนละฉบับเนื่องจากมีเนื้อหาที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถรวมกันได้

นอกจากนี้ยังมีการอภิปรายในประเด็นการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชหลังจากที่สินค้าได้ส่งออกไปแล้ว ว่าสมควรกำหนดให้ปฏิบัติได้หรือไม่ โดยประเทศผู้นำเข้าเห็นว่าไม่ควรให้ปฏิบัติได้เนื่องจากขาดความมั่นใจต่อใบรับรองสุขอนามัยพืช ในขณะที่ประเทศผู้ส่งออกส่วนใหญ่รวมทั้งประเทศไทยเห็นว่าควรกำหนดไว้เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรที่เน่าเสียง่าย ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วยังไม่เสนอให้แก้ไขในการประชุมนี้ และที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นชอบตามร่างที่ SC7 แก้ไขเนื่องจากมีรายละเอียดที่ชัดเจนมากขึ้น และสอดคล้องกับการปฏิบัติของแต่ละประเทศแล้ว

3. ผู้แทนประเทศนิวซีแลนด์นำเสนอข้อมูลความคืบหน้าของแนวทางการนำมาตรฐานด้านมาตรการสุขอนามัยพืชที่เกี่ยวกับป่าไม้มาใช้ ซึ่งมีแนวโน้มที่ประเทศต่างๆจะให้ความสำคัญมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีปริมาณการค้าในตลาดโลกเพิ่มขึ้น โดย FAO ได้จัดทำเป็นคู่มือและนำไปทดสอบในบางประเทศแล้ว ซึ่งจะมีการเผยแพร่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. ผู้แทนองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกนำเสนอแผนการพัฒนาระบบส่งข้อคิดเห็นต่อร่างมาตรฐาน ISPM แบบออนไลน์ เพื่อเป็นช่องทางให้ประเทศสมาชิกส่งข้อคิดเห็นและรวบรวมได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเปิดโอกาสเข้าถึงข้อคิดเห็นของประเทศสมาชิกอื่น ๆ ได้ ซึ่งระบบดังกล่าวจะเปิดให้ประเทศสมาชิกใช้ได้ในปี 2554

ข้อคิดเห็น

มกอช. ในฐานะหน่วยงานประสานด้านสุขอนามัยพืชของประเทศ จะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ เช่น มาตรการแบบผสมผสานที่นำไปสู่การจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชที่ติดกับพืชที่ใช้ปลูกสำหรับการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยในฐานะเป็นผู้ส่งออกจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการ โดยจัดรับฟังความเห็นเพื่อพิจารณาผลกระทบและรวบรวมเป็นความเห็นของประเทศไทยในการเสนอขอแก้ไขร่างมาตรฐานในประเด็นที่เป็นอุปสรรค เช่น การจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านศัตรูพืชประจำสถานที่ผลิต และมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงศัตรูพืชของแมลงวันผลไม้เป็นระบบ ซึ่งเป็นทางเลือกในการลดความเสี่ยงของแมลงวันผลไม้ ซึ่งจะช่วยในการลดใช้สารเคมีและสร้างความมั่นใจให้กับประเทศผู้นำเข้าผลไม้จากประเทศไทย